

Za Jiřím Majerem

Vážená redakce,

chtěl bych čtenáře časopisu Filatelie varovat před nebezpečným padělkem. V roce 2012 za mnou přišel pan Marek Noga z Kladna, že jeho strýček byl v legiích v Rusku a že si přivezl nějaké známky. Ukázal mi asi deset známek s přetisky Česká pošta, všechny byly na první pohled padělané. Vysvětlil jsem mu podrobně, proč je přetisk falešný a on mi řekl, že po jeho strýci tam ještě nějaké známky jsou a že mi je přinese ukázat. Vrátil se asi za 3 měsíce a přinesl zase asi deset známek. Přetisky byly mnohem lepší, bylo vidět, že moje „rady“ byly použity k vylepšení padělků. Řekl jsem mu jen, že přetisky jsou také padělané, už bez komentáře, a on odešel. V roce 2014 jsem pana Nogu zahlédl na burze ve Strašnicích, po chvíli ke mně přišel starší pán a přinesl mi 7 známek s přetiskem Česká pošta a chtěl je ověřit. Vzal jsem si známky domů, všechny přetisky byly opět padělané, na jejich zadní stranu jsem proto otiskl přídavnou značku PADĚLANÝ PŘETISK. Když jsem je ve středu stejnému člověku vrátil, řekl mi, že jsem mu známky neměl označovat a že mě dá k soudu. Nic se ale nestalo. Připomínám, že tehdy jsem nebyl ještě členem Komise znalců SČF. Od té doby se na trhu vyskytly další exempláře.

Pro lepší názornost připojuji obrázek jednoho z nich. První známka má pravý přetisk. Přetisk na druhé známce je padělaný - má odlišné okraje, zářez v T je tupější. Jsou tam ještě další rozdíly, ale ty sami uvidíte. Rozměr padělaného přetisku zhruba odpovídá, ale to nemá význam přesně měřit, stejně jako sklon přetisku, protože u pravého přetisku šlo o jednotlivý oblý štoček, který byl otiskován kývavým pohybem na obě strany, proto vypadá každý pravý přetisk - hlavně tedy okraje jeho písmen - trochu jinak. Padělaná známka má naopak přetisk rovnoměrně silně vytlačený v papíru, protože byl zřejmě proveden v ručním lisu, tiskový štoček byl tedy plochý. U většiny pravých přetisků je vytlačení v papíru nerovnoměrné.

Vzhledem k tomu, že padělatel ve své činnosti zjevně nadále pokračuje a padělek přetisku neustále vylepšuje, nechci se k jeho výrobkům prozatím více vyjadřovat, nebudeme přeci padělatelům ulehčovat práci.

Vyobrazená padělaná známka hodnoty 1 rubl byla nabídnuta k prodeji německé aukční firmě Schlegel a poslal mi ji k posouzení Peter Darmietzel. Po jejím pro-

studování jsem ji samozřejmě na zadní straně označil razítkem PADĚLANÝ PŘETISK.

Jiří Majer, člen komise znalců SČF

Tento článek nám na jaře poslal Jiří Majer, jeden z dvojice autorů Monografie *Pošta čs. legií v Rusku* a znalec SČF pro pravost jejich známek. Pan Majer byl největším odborníkem na tuto oblast u nás - a možná dokonce na celém světě. Skvěle navázal na práce svých předchůdců, zejména Jana Mrňáka, který však z politických důvodů nemohl své poznatky o poště čs. legionářů v Rusku v dobách socialismu publikovat. Po roce 1989 se situace našťastí změnila, takže pan Majer spolu s Jaroslavem Vernerem, krajanem žijícím v USA, mohli zpracovat a vydat toto své monografické dílo, které je nepochybně nadčasové a bude sloužit i dalším generacím sběratelů.

MONOGRAFIE ČESKOSLOVENSKÝCH A ČESKÝCH ZNÁMEK A POŠTOVNÍ HISTORIE

7.
DÍL

Pošta čs. vojsk v Rusku
1914 - 20

Vydal POFIS ve spolupráci
s Českou poštou, s.p., Poštovním muzeem
a Svazem českých filatelistů

Další oblastí, které se Jiří Majer jako badatel a znalec věnoval, byly známky, kolky a celiny Zakarpatské Ukrajiny z let 1944-45, o nichž v roce 2008 vydal knížku. Cenové záznamy v ní uvedené jsou už sice překonané (na trhu prošly značnou redukcí), ale odborná část je platná a sběrateli hojně používaná.

Jiří Majer nebyl ale jen sběratelem, badatelem a znalcem, byl také filatelistickým obchodníkem a aukcionářem. Vlastně od píky vybudoval jednu z nejrespektovanějších aukcí u nás, o jejímž renomé svědčí i jména majitelů slavných sbírek a exponátů, které mu byly svěřeny do prodeje. Zasloužil se tak o návrat mnoha vzácných československých známek, které byly

na sklonku první republiky a pak za socialismu vyvezeny do zahraničí. Skvělé styky měl se sběrateli a obchodníky v USA, ale i se sběrateli evropskými. Ze sbírek, které rozprodal, jsou asi nejznámější ty spojené se jmény J. L. Kleina z Nizozemska, Ch. Chesloe z USA, či M. Mahra a F. Hefera z Německa (ta v průběhu doby měla více známých majitelů a byla nabízena s uvedením jména posledního z nich, L. Krejčíře; nyní tvoří významnou součást exponátu T. Mádla, který za něj Světové výstavě Praga 2018 získal velkou zlatou medaili). Díky tomu aukcí Majer prošly ty největší čs. rarity a mnohé z nich dosáhly dokonce aukčních rekordů.

Já jsem Jiřího Majera poznal ještě jako kluk - a on byl tehdy mladým mužem (byl o čtyři roky starší, než já) - na pražských burzách v sedmdesátých letech. Blíže jsme se ale poznali až na jaře roku 1984, tedy právě před 35 lety, kdy mě navštívil v Pofisu, aby se podíval na velkou zásobu zoubkovaných archů Siluety (s Řz 13 3/4), které tam zbyly z dávných zásob Fondu národní obnovy (komunisté z politických důvodů nepovolili jejich prodej, a tak tisíce sérií ležely více než třicet let ve skladu; v roce 1988 jsme dosáhli toho, že mohly být alespoň zařazeny do sestav prodávaných v trafikách, a tak se dostaly do sbírek mnoha tehdejších mladých filatelistů). To byl samozřejmě dobrý studijní materiál, díky němuž jsme ověřili řadu poznatků o kresbách známek, jejich barvách, papíru, lepu, zoubkování, a dokonce zís-

kali i některé nové. Dalším pramenem poznání pro nás oba byl archiv autorů slavné knihy Padělky čs. známek z roku 1963, který zůstal uložený ve skladu Pofisu. Obsahoval i podklady ke kapitole o poště legionářů, která nakonec z politických důvodů do knihy zařazena nebyla.

Spolupracovali jsme pak i na dalších badatelských projektech, například o emisi Hospodářství a věda 1923, kde mi pan Majer materiálem ze své sbírky pomohl doložit, že takzvaný IV. typ, propagovaný některými tehdejšími znalci, je ve skutečnosti pouhou tiskovou nahodilostí. Pomoc mi ale poskytl i při tvorbě dalších článků a studií pro časopis Filatelie, například o stereotypch k výrobě padělků vzácných hodnot Hradčan. Já jsem mu zase konzultoval pravost některých rarit, určených k zařazení do jeho aukce.

Samostatnou kapitolou naší letité spolupráce byla jeho účast na aukcích Profil, na nichž se mnohokrát úspěšně zhostil role vyvolávajícího. I to mimochodem výmluvně vypovídá o přátelských a kolegiálních vztazích mezi obchodníky a znalci v oboru filatelie, tedy o něčem, co v historii u nás nebylo rozhodně běžné. Asi málo se ví, že zásluhu má i na obnovení filatelistických aukcí u nás, konkrétně na prvních aukcích Pofis pořádaných po patnáctileté přestávce od roku 1984. Seznámil mě totiž se svým tatínkem, který byl původní profesí tiskař (stejně jako Jiří Majer), a ten pak po léta zhotovoval obrazové přílohy pro naše první aukční katalogy. A když už jsme u jeho tatínka, pan Majer mi s ním před lety také domluvil studijní cestu po malých středočeských tiskárnách, kde jsem měl příležitost prohlédnout si perforační stroje, které v nich byly dosud v provozu. To mi pak velmi pomohlo při psaní článků a studií o zoubkování našich starých známek a o jeho padělcích. A případů, kdy mi pan Majer nezištně pomohl, bych mohl uvést ještě řadu.

Tato naše letitá spolupráce však před krátkou dobou bohužel skončila. 24. dubna totiž Jiří Majer náhle zemřel na zástavu srdce. Bylo mu pouhých 68 let... V jeho obchodních aktivitách však pokračuje jeho stejnojmenný syn, který pietně dokončil přípravy na letošní jarní písemnou aukci a spolu s dlouholetým obchodním partnerem svého tatínka, obchodníkem Jaroslavem Thraumbem, uvažují i o aukci sálové. Tradice založená Jiřím Majerem starším tedy doufejme zůstane zachována. A my, jeho přátelé, zákazníci a čtenáři jeho knih, se díky tomu s jeho jménem budeme setkávat i nadále.

František Beneš